

- NACRT -

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE POPOVAC ZA RAZDOBLJE 2016-2021

POPOVAC, siječanj 2016.

SADRŽAJ:

1.	UVOD	2
1.1.	Nazivlje u planu	4
1.2.	Načela gospodarenje otpadom	10
1.3.	Lista propisa koji uređuju gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj	11
1.4.	Planski dokumenti gospodarenja otpadom	13
1.5.	Zakonodavni okvir Europske unije	15
1.6.	Obveze jedinica lokalne samouprave	16
2.	OSNOVNI PODACI O OPĆINI POPOVAC	18
2.1.	Položaj Općine Popovac	18
2.2.	Naselja u Općini Popovac	19
2.3.	Kulturno – povijesne vrijednosti	20
2.4.	Gospodarstvo	21
3.	ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM	
	NA PODRUČJU OPĆINE POPOVAC UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA	22
3.1.	Skupljanje, prijevoz i zbrinjavanje komunalnog otpada	23
3.2.	Procjena količina komunalnog otpada	24
4.	PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA OTPADA	25
4.1.	Djelatnosti iz kojih nastaje otpad, vrste i količine otpada	25
5.	GRAĐEVINE I UREĐAJI ZA GOSPODARENJE OTPADOM	29
6.	PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM	
	UKLANJANJU	30
7.	MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPREČAVA	NJA
	OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE	
	PRIKUPLJANJA OTPADA	31
8.	MJERE GOSPODARENJA OTPADOM	34
8.1.	Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama	
	otpada	34
8.2.	Popis projekata važnih za provedbu odredbi plana	35
8.3.	Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada	39
8.4.	Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog	
	(glomaznog) komunalnog otpada	41
9.	ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROV	/EDBU
	MJERA GOSPODARENJA OTPADOM	43
10.	ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA	47

1. UVOD

Gospodarenje otpadom čini skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerenih na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količina otpada i/ili njegovih štetnih utjecaja na okoliš, skupljanje, prijevoz, oporabu, te nadzor nad tim djelatnostima i skrb za zatvorena odlagališta na gospodarski učinkovit i po okoliš prihvatljiv način.

Politika gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj sadržana je u Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i Strategiji gospodarenja otpadom RH (NN 130/05).

Sukladno članku 21. Zakona o održivom gospodarenju (NN 94/13) Plan gospodarenja otpadom Općine Popovac planski je dokument gospodarenja otpadom i mora biti usklađen s propisima donesenim na temelju tog Zakona i Strategijom gospadarenja otpadom Republike Hrvatske.

U skladu s člankom 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave sadrži najmanje sljedeće:

- 1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave uključujući ostvarenje ciljeva,
- 2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
- 3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
- 4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
- 5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
- 6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
- 7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- 8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- 9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
- 10. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
- 11. rokove i nositelje izvršenja Plana.

Plan gospodarenja otpadom Općine Popovac za razdoblje 2016.-2021. donosi se prema sljedećem postupku:

- 1 Općina Popovac dužna je za prijedlog Plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša (nadležnog upravnog tijela)
- 2. Nadležno upravno tijelo izdaje prethodnu suglasnost ako utvrdi da je prijedlog Plana gospodarenja otpadom JLS usklađen sa odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom te propisa donesenih na temelju ovog Zakona i Plana
- 3. Plan gospodarenja otpadom Općine Popovac donosi Općinsko vijeće

- 4. Plan gospodarenja otpadom Općine Popovac donosi se za razdoblje od 6 godina, izmjene i dopune po potrebi
- 5. Plan gospodarenja otpadom Općine Popovac objavljuje u svom službenom glasilu.

Općina Popovac dužna je prijedlog Plana prije njegova donošenja objaviti javnosti radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi, i to na sljedeći način:

- Putem medija Općina Popovac izvješćuje javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana gospodarenja otpadom dostupan te o načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi;
- 2. Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od
- 30 dana od dana objave.

1.1. Nazivi u planu

Ambalažni otpad definiran je u kategorijama Kataloga otpada i predstavlja svaku ambalažu ili ambalažni materijal koji ostane nakon što se proizvod otpakira i odvoji od ambalaže, isključujući proizvodne ostatke.

Biološki razgradivi otpad je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom.

Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada.

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, oporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Građevina za gospodarenje otpadom je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost oporabe otpada.

Građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne oporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao.

Inertni otpad je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama.

Integralni koncept gospodarenja otpadom sadrži osnovna načela izbjegavanja nastanka otpada, vrednovanja otpada čiji se nastanak nije mogao izbjeći (materijalna, biološka i energetska reciklaža) te odlaganje otpada koji se ne može drugačije iskoristiti.

Izdvajanje je podjela otpada u grupe sličnih materijala kao npr. papir, staklo, plastika, metali, biorazgradivi otpad. Također je to i sortiranje unutar iste grupe otpada (bijelo i tamno staklo, različite vrste plastike).

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je Naputkom o glomaznom otpadu (NN79/15)

Materijalna oporaba je svaki postupak oporabe koji ne uključuje energetsku oporabu i preradu u materijale koji će se koristiti kao gorivo.

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Nadležno upravno tijelo je tijelo županije, Grada Zagreba, odnosno velikog grada, koje, prema nadležnostima uređenim Zakonom o zaštiti okoliša, obavlja poslove u području zaštite okoliša.

Nasipavanje otpada je postupak oporabe pri kojem se odgovarajući otpad koristi za nasipavanje iskopanih površina ili u tehničke svrhe pri krajobraznom uređenju i kojim se otpad koristi kao zamjena za materijal koji nije otpad sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Neopasni otpad je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Neusklađeno odlagalište je odlagalište koje ne ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 104. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i određeno je odlukom iz članka 26. Stavka 6. navedenog Zakona.

Obrada otpada su postupci oporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije oporabe ili zbrinjavanja.

Obrađivač otpada je pravna ili fizička osoba čija je uloga da pribavi propisane dozvole za obavljanje djelatnosti, obrađuje otpad koristeći najbolje dostupne tehnologije, prijavljuje vrste i količine otpada koje su reciklirali, zbrinuli (obradili ili odložili) nadležnom tijelu, gospodari pojedinim vrstama otpada na propisani način te naplaćuje zbrinjavanje prema količini otpada.

Odlagalište je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:

- interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje;
- odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine);
- iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada.

Odvojeno sakupljanje je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada.

Održivi razvitak je razvitak društva, koji kao temeljne kriterije uključuje ekološku, gospodarsku i socio-kulturnu održivost, i koji s ciljem unaprjeđenja kvalitete života i zadovoljavanja potreba današnjeg naraštaja uvažava iste mogućnosti zadovoljavanja potreba idućih naraštaja, te omogućuje dugoročno očuvanje kakvoće okoliša, georaznolikosti, bio raznolikosti te krajobraza.

Onečišćavanje okoliša je promjena stanja okoliša uslijed nedozvoljene emisije i/ili drugog štetnog djelovanja, ili izostanaka potrebnog djelovanja, ili utjecaja zahvata koji može promijeniti kakvoću okoliša.

Onečišćivač je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćivanje okoliša.

Okoliš je prirodno i svako drugo okruženje organizama i njihovih zajednica uključivo i čovjeka koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, more, vode, tlo, zemljina kamena kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja koje je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja.

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13).

Oporaba otpada je svaki postupak ponovne obrade otpada radi njegova korištenja u materijalne i energetske svrhe. Postupci oporabe su:

- R1 Korištenje otpada uglavnom kao goriva ili drugog načina dobivanja energije;
- R2 Obnavljanje/regeneracija otpadnog otapala;
- R3 Recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala(uključujući kompostiranje i druge procese biološke pretvorbe) (ovo obuhvaća plinofikaciju i pirolizu u kojima se sastojci upotrebljavaju kao kemikalije);
 - R4 Recikliranje/obnavljanje otpadnih metala i spojeva metala;
 - R5 Recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala (ovo obuhvaća čišćenje
 - tla koje rezultira oporabom tla i recikliranjem anorganskih građevinskih materijala);
 - R6 Regeneracija otpadnih kiselina ili lužina;
 - R7 Oporaba otpadnih sastojaka koji se koriste za smanjivanje onečišćenja,
 - R8 Oporaba otpadnih sastojaka iz katalizatora;
 - R9 Ponovna prerada otpadnih ulja ili drugi načini ponovne uporabe ulja;
 - R10 Tretiranje tla otpadom u svrhe poljoprivrednog ili ekološkog poboljšanja;
 - R11 Upotreba otpada nastalog bilo kojim postupkom navedenim pod R1-R10
 - R12 Razmjena otpada radi primjene bilo kojeg od postupka oporabe navedenim R1- R11;
- R13 Skladištenje otpada prije bilo kojeg od postupka oporabe navedenim pod R1 do R 12 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije skupljanja) i drugim postupci propisani posebnim propisom.

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa.

Otpadna ulja su mineralna ili sintetička ulja za podmazivanje ili industrijska ulja koja su postala neprikladna za uporabu za koju su prvobitno namijenjena, primjerice ulja iz motora s unutarnjim izgaranjem i ulja reduktora, ulja za podmazivanje, ulja za turbine i hidraulička ulja.

Podzemno odlagalište je duboko zalegnuta, izolirana, hidrodinamski cjelovita geološka zamka sedimenata koja je raskrivena dubokom bušotinom kroz koju se otpad odlaže

utiskivanjem. Podzemno odlagalište može biti i postrojenje za trajno skladištenje otpada u dubokim geološkim slojevima, kao što su to rudnici soli ili kalija.

Ponovna uporaba je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni.

Posebno skupljene frakcije otpada su posebno prikupljene homogene frakcije otpada iz kućanstava ili sličnog otpada, a prikupljaju ga javna poduzeća, neprofitne organizacije ili privatne tvrtke iz područja organiziranog prikupljanja otpada (prema čl. 2(b) Uredbe EU o statistici otpada br. 2150/2002).

Posjednik otpada je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada.

Postrojenje za spaljivanje otpada je nepokretna ili pokretna tehnička jedinica te oprema namijenjena toplinskoj obradi otpada, sa ili bez oporabe topline proizvedene izgaranjem, putem spaljivanja oksidacijom otpada kao i ostalim postupcima toplinske obrade kao što su piroliza, uplinjavanje ili plazma postupak, ako se tvari nastale obradom kasnije spaljuju.

Postrojenje za suspaljivanje otpada je nepokretna ili pokretna tehnička jedinica kojoj je osnovna svrha proizvodnja energije ili proizvoda i koja koristi otpad kao redovno ili dodatno gorivo ili u kojoj se otpad termički obrađuje u svrhu njegova zbrinjavanja putem spaljivanja oksidacijom otpada kao i ostalim postupcima toplinske obrade kao što su piroliza, uplinjavanje ili plazma postupak, ako se tvari nastale obradom kasnije spaljuju.

Postupci gospodarenja otpadom su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije oporabe i zbrinjavanja, postupci oporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska oporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada.

Pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove oporabe ili zbrinjavanja.

Problematični otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

Proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Proizvođač otpada je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada.

Reciklažno dvorište (RD) je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Reciklažno dvorište za građevni otpad je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada.

Recikliranje je svaki postupak oporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje.

Registar onečišćenja okoliša je skup podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prijenosa i odlaganja onečišćujućih tvari i otpada u okoliš.

Sanacija je skup propisanih mjera i/ili aktivnosti kojima se uspostavlja ili nadomješta stanje okoliša koje je bilo prije nastanka štete, odnosno onečišćenja okoliša.

Skladištenje otpada je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana.

Sakupljanje otpada je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu.

Spaljivanje otpada je postupak oporabe, odnosno zbrinjavanja otpada u kojem se spaljuje otpad sa ili bez oporabe topline proizvedene izgaranjem. To uključuje oksidacijsko spaljivanje otpada, kao i druge termičke procese, poput pirolize, rasplinjavanja ili plazma procesa, sve dok se rezultirajući produkti tih obrada nakon toga spaljuju.

Šteta u okolišu je svaka šteta nanesena:

biljnim i/ili životinjskim vrstama i njihovim staništima te krajobraznim strukturama, a koja ima bitan nepovoljan utjecaj na postizanje ili održavanje povoljnog stanja vrste ili stanišnog tipa i kakvoće krajobraza. Bitnost nepovoljnog utjecaja procjenjuje se u odnosu na izvorno stanje, uzimajući u obzir mjerila propisana posebnim propisima;

vodama, a koja ima bitan negativan utjecaj na stanje voda: ekološko, kemijsko i/ili količinsko, u skladu sa posebnim propisima;

moru, a koja ima bitan negativan utjecaj na očuvanje i postizanje dobrog ekološkog stanja mora sukladno posebnim propisima;

tlu, čije onečišćenje odnosno oštećenje je dovelo do rizika za njegove ekološke funkcije i zdravlje ljudi, u skladu s posebnim propisima;

zemljanoj kamenoj kori čije onečišćenje odnosno oštećenje je dovelo do rizika za njene ekološke funkcije i zdravlje ljudi, u skladu s posebnim propisima.

Štetna tvar je tvar štetna za ljudsko zdravlje ili okoliš, s dokazanim akutnim i kroničnim toksičnim učincima, vrlo nadražujuća, kancerogena, mutagena, nagrizajuća, zapaljiva i eksplozivna tvar, ili tvar koja u određenoj dozi i/ili koncentraciji ima takva svojstva.

Termička obrada otpada su postupci spaljivanja, suspaljivanja i drugi postupci obrade otpada kojima se promjenom temperature otpada postiže promjena strukture i svojstva otpada.

Tokovi otpada su ukupni tokovi otpada iz kućanstava, tvrtki, institucija i/ili proizvodnih postrojenja koji se reciklira, termički obrađuje i/ili zbrinjava.

Upravno tijelo jest upravno tijelo jedinice lokalne samouprave – grada i općine i upravno tijelo jedinica područne (regionalne) samouprave - županije i Grada Zagreba, nadležno za poslove zaštite okoliša.

Zbrinjavanje otpada je svaki postupak koji nije oporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. Zakona sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada, a to su:

- D1 Odlaganje otpada u ili na tlo (na primjer odlagalište itd.);
- D2 Obrada otpada na ili u tlu (na primjer biološka razgradnja tekućeg ili muljevitog otpada u tlu itd.);
- D3 Duboko utiskivanje otpada (na primjer utiskivanje otpada crpkama u bušotine, iscrpljena ležišta soli, prirodne šupljine itd.);
- D4 Odlaganje otpada u površinske bazene (na primjer odlaganje tekućeg ili muljevitog otpada u jame, bazene, lagune itd.);
- D5 Odlaganje otpada na posebno pripremljeno odlagalište (odlaganje u povezane komore koje su zatvorene i izolirane jedna od druge i od okoliša itd.);
- D6 Ispuštanje otpada u kopnene vode isključujući mora/oceane;
- D7 Ispuštanje otpada u mora/oceane uključujući i ukapanje u morsko dno;
- D8 Biološka obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D1 D12;
- D9 Fizikalno-kemijska obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D 1 D 12 (na primjer isparavanje, sušenje, kalciniranje itd.);
- D10 Spaljivanje otpada na kopnu;
- D11 Spaljivanje otpada na moru (Ovaj je postupak zabranjen zakonodavstvom EU-a i međunarodnim konvencijama);
- D12 Trajno skladištenje otpada (na primjer smještaj spremnika u rudnike itd.);
- D13 Spajanje ili miješanje otpada prije podvrgavanja bilo kojem postupku navedenim pod D1 D12, (ako nijedna druga oznaka D nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije odlaganja uključujući prethodnu preradu, primjerice, između ostalog, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje ili odvajanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D1 D12);
- D14 Ponovno pakiranje otpada prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D1 D13;
- D15 Skladištenje otpada prije primjene bilo kojeg od postupaka zbrinjavanja navedenim pod D1 D14 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja).

Zeleni (reciklažni) otoci su skupine raznovrsnih posuda u kojima se odvojeno sakupljaju reciklirajući materijali (papir, staklo, plastika, metali, biorazgradivi otpad).

1.2. Načela gospodarenje otpadom

Gospodarenje otpadom se temelji na uvažavanju opće prihvaćenih načela zaštite okoliša, uređenih posebnim propisima, poštivanju načela međunarodnog prava zaštite okoliša, uvažavanju znanstvenih spoznaja i najbolje svjetske prakse, a osobito na sljedećim načelima:

- **1.** "načelo onečišćivač plaća" proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;
- **2. "načelo blizine"** obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
- **3.** "načelo samodostatnosti" gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;
- **4.** "načelo sljedivosti" utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom, i to:

- 1. Sprječavanje nastanka otpada;
- 2. Priprema za ponovnu uporabu;
- 3. Recikliranje;
- 4. Drugi postupci oporabe npr. energetska oporaba i
- Zbrinjavanje otpada.

Gospodarenje otpadom mora se provoditi na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš, a posebice kako bi se izbjeglo sljedeće:

- rizik od onečišćenja mora, voda, tla i zraka te ugrožavanja biološke raznolikosti;
- pojava neugode uzrokovane bukom i/ili mirisom;
- štetan utjecaj na područje kulturno povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti te drugih vrijednosti koje su od posebnog interesa;
- nastajanje eksplozije ili požara.

1.3. Lista propisa koji uređuju gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj

PROPIS	NARODNE NOVINE
Zakon o zaštiti okoliša	80/13, 78/15
Zakon o održivom gospodarenju otpadom	94/13
Pravilnik o katalogu otpada	90/15
Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu	97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13, 86/13
Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži	88/15
Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske	130/05
Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama	40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13
Pravilnik o očevidniku pravnih i fizičkih osoba koje se bave djelatnošću posredovanja u organiziranju oporabe i/ili zbrinjavanja otpada i pravnih i fizičkih osoba koje se bave djelatnošću izvoza neopasnog otpada	51/06
Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave	59/06, 109/12
Uredba o nadzoru prekograničnog prometa otpadom	69/06, 17/07, 39/09
Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima	124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13
Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima	133/06, 31/09, 156/09, 45/12, 86/13
Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima	136/06, 31/09, 156/09, 53/12, 86/13, 91/13
Pravilnik o gospodarenju otpadom	23/14, 51/14
Pravilnik o načinu i postupcima gospodarenja otpadom koji sadrži azbest	42/07
Pravilnik o načinu i uvjetima termičke obrade otpada	45/07
Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom	50/15
Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom	42/14, 48/14,107/14, 139/14
Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2007 – 2015. godine	85/07, 126/10, 31/11
Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada,	117/07, 111/11, 17/13,
kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada	62/13
Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom	38/08

Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi	38/08
Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan – dioksida	117/14
Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest	89/08
Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima	103/14
Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina	128/08
Naputak o načinu izračuna naknade gospodarenja komunalnim otpadom	129/11, 137/11
Naputak o glomaznom otpadu	79/15
Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom	99/15

1.4. Planski dokumenti gospodarenja otpadom

- 1. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05);
- 2. Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj;
- 3. Županijski (regionalni) plan gospodarenja otpadom;
- 4. Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.

STRATEGIJA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE (NN 130/05)

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu Strategija) predstavlja temeljnu viziju dugoročnog gospodarenja otpadom te ga postavlja kao nacionalni prioritet. Vizija izložena u Strategiji je "bezdeponijski koncept", kojem se teži kao idealu za čije ostvarenje je potrebno zatvaranje kruga nastajanja otpada od izbjegavanja generiranja otpada, smanjenje količina, reciklaže i oporabe te iskorištavanja inertnog ostatka.

Strategija je sačinjena u skladu sa Europskim trendovima u gospodarenju otpadom. Ona je također i izravan odgovor na mišljenju Europske unije iz 2004. gdje se gospodarenje otpadom imenuje kao najveći pojedinačni problem zaštite okoliša i gdje Europsko vijeće odlučuje da uspostavljanje gospodarenja otpadom predstavlja prioritet i u kratkoročnom i u dugoročnom razdoblju.

Sadrži ocjenu postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom, kao i osnovne ciljeve i mjere gospodarenja otpadom, a posebno mjere gospodarenja opasnim otpadom te smjernice za uporabu i zbrinjavanje otpada.

Strateški ciljevi Strategije su:

Izbjegavanje i smanjivanje količine otpada na izvoru te otpada kojega se mora odložiti uz materijalnu i energetsku oporabu otpada;

- Razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (IVO koncept Izbjegavanje, Vrednovanje, Odlaganje);
- Smanjivanje rizika od otpada;
- Doprinos zaposlenosti u Republici Hrvatskoj;
- Edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM U REPUBLICI HRVATSKOJ (NN 85/07,126/10, 31/11, 46/15)

Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj osnovni je dokument o gospodarenju otpadom u RH za razdoblje 2007.- 2015. godine i njegov glavni zadatak je organiziranje i provođenje mjera koje je potrebno poduzeti kako bi se ostvarili ciljevi propisani Strategijom:

- uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom;
- sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta;
- sanacija "crnih točaka" lokacija u okolišu visoko opterećenih otpadom;
- razvoj i uspostava regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom s predobradom otpada prije konačnog zbrinjavanja ili odlaganja i uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Cilj provedbe Plana je uspostava gospodarenja otpadom u svakoj Županiji po regionalnom ili županijskom konceptu, povećanje udjela odvojeno prikupljenog otpada, recikliranje i ponovna oporaba otpada, prethodna obrada otpada prije odlaganja, izdvajanje goriva iz otpada, smanjenje odloženog otpada na odlagališta, smanjivanje štetnih utjecaja otpada na okoliš te samoodrživo financiranje sustava gospodarenja otpadom

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM U OSJEČKO-BARNJSKOJ ŽUPANIJI ZA RAZDOBLJE OD 2006.-2014.
GODINE

Plan gospodarenja otpadom Osječko-baranjske županije županije za razdoblje 2006.-2014. godine daje osnove podatke o Županiji u kontekstu gospodarenja otpadom. U okviru Polazišta, Plan obrazlaže obveze Županije i jedinica lokalne samouprave koje proizlaze iz važećih propisa i stupanj njihova ostvarenja do trenutka donošenja Plana.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave sadrži najmanje sljedeće:

- analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave uključujući ostvarenje ciljeva;
- podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva;
- podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom;
- podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju;
- mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada;
- opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada;
- mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada;
- mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada;
- popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana;
- organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom;
- rokove i nositelje izvršenja Plana.

1.5. Zakonodavni okvir Europske unije

Okvir za europsku politiku gospodarenja otpadom sadržan je u rezoluciji Vijeća EU o Strategiji gospodarenja otpadom (97/C76/01). U tom smislu, EU se poziva na sljedeća tri ključna načela:

- sprečavanje nastajanja otpada;
- reciklaža (oporaba) i ponovno korištenje;
- poboljšanje kvalitete konačnog zbrinjavanja i nadzora otpada.

U dokumentu Kohezijska politika Europske unije kao podrška razvoju i zaposlenosti, (Strateške smjernice Zajednice, 2007.-2013.), zemlje-članice zajednički nastoje maksimalno povećati svoju ekonomsku dobit i smanjiti troškove tako da onečišćenja okoliša onemoguće na samom njegovom izvoru. U sektoru gospodarenja otpadom to znači da se prvenstvo daje prevenciji (sprečavanju) nastanka, reciklaži (oporabi) i biološkoj razgradnji otpada. Sve te mjere su jeftinije i osiguravaju veću zaposlenost stanovništva u odnosu na metodu spaljivanja i praksu odlaganja otpada.

U kontekstu pristupanja RH u EU, usvajanje i početak provedbe Plana gospodarenja otpadom RH 2007.-2015. godine jedan je od kratkoročnih prioriteta, definiranih u Pristupnom partnerstvu.

Pristupno partnerstvo glavni je instrument predpristupne strategije zemlje- kandidata i EU, kojim se zajednički određuju kratkoročni i srednjoročni prioriteti na putu k punopravnom članstvu. Sukladno tome, usvajanje i početak provedbe Plana je prioritet, za kojega se utvrđuje financijska pomoć EU zemlji-kandidatu, a u cilju ispunjavanja Plana i uvjeta vezanih uz tu financijsku pomoć.

Tri direktive EU — Okvirna direktiva o otpadu, Direktiva o opasnom otpadu i Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu izravno propisuju obvezu planiranja gospodarenja otpadom, i to tako da se od nadležnih tijela traži izrada planova gospodarenja otpadom. Međutim, tijekom izrade planova gospodarenja otpadom potrebno je u obzir uzeti i druge europske propise (direktive) koji se odnose na posebne tokove otpada te na objekte za obradu i odlaganje otpada. Najvažnije europske direktive u sektoru gospodarenja otpadom su:

- Okvirna direktiva o otpadu 2006/12/EC;
- Direktiva o odlagalištima otpada 1999/31/EC;
- Direktiva o opasnom otpadu 91/689/EEC s dodacima 94/31/EC i 166/2006;
- Direktiva o mulju s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda 86/278/EEC;
- Direktiva o spaljivanju otpada 2000/76/EC;
- Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu 94/62/EC s dodacima 2005/20/EC, 2004/12/EC i 1882/2003.

1.6. Obveze jedinica lokalne samouprave

Republika Hrvatska je u srpnju 2013. godine donijela Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) koji detaljno propisuje dužnosti tijela državne uprave, regionalne i lokalne samouprave te privrednika po pitanju održivog gospodarenja otpadom.

Sukladno članku 28. navedenog Zakona, jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada;
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada;
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada;
- provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske;
- donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom JLS;
- provođenje izobrazno informativne aktivnosti na svom području;
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Jedinice lokalne samouprave su dužne plaćati poticajnu naknadu za smanjenje količina miješanog komunalnog otpada prema rješenju Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Ova mjera je propisana s ciljem poticanja jedinice lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području jedinice lokalne samouprave.

Predstavničko tijelo JLS donosi odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada, koja sadrži Kriterij obračuna količine otpada

Standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada

- najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima;
- obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu;
- područje pružanja javne usluge;
- odredbe propisane uredbom iz članka 29. stavka 10. Zakona;
- opće uvjete ugovora s korisnicima;

Nakon donošenja odluke, predstavničko tijelo JLS dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu zaštite okoliša i prirode te je objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama JLS. Iznos jedinične naknade za litru, odnosno kilogram utvrđuje odlukom davatelj usluge po ishođenoj suglasnosti izvršnog tijela JLS.

Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada to na način da osigurava:

- Funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području
- Postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini

- Obavještavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila
- Uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge

Obveze koje su propisane navedenim Zakonom su u ovisnosti i o broju stanovnika pojedine jedinice lokalne samouprave, i to kako je navedeno:

- Jedinica koja ima 1.500 stanovnika ili manje, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati funkcioniranje istog na svojem području posredstvom mobilne jedinice, koja se u smislu predmetnog Zakona smatra reciklažnim dvorištem;
- Jedinica koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području;
- Jedinica koja ima više od 100.000 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje četiri reciklažna dvorišta i još po jedno na svakih idućih 30.000 stanovnika na svojem području;
- Jedinica lokalne samouprave dužna je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište osigurati funkcioniranje istog posredstvom mobilne jedinice koja se u smislu predmetnog Zakona smatra reciklažnim dvorištem.

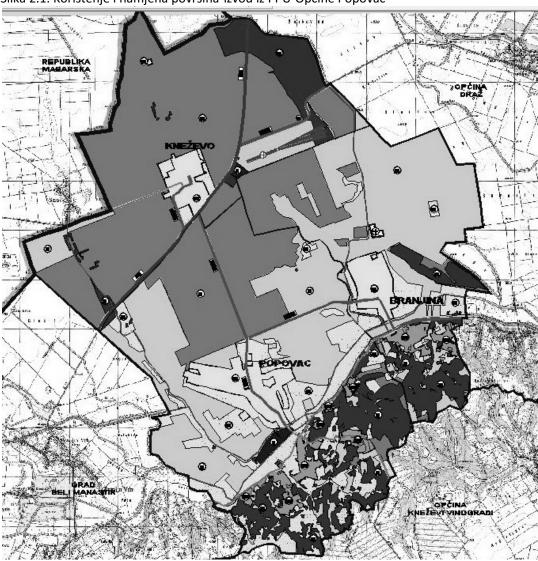
Jedinice lokalne samouprave obvezne su o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno - informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga kao što su televizija i radio.

Izvješće o provedbi gore navedenih aktivnosti sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom, kojeg jedinica lokalne samouprave treba dostaviti jednom godišnje, do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu jedinici područne (regionalne) samouprave. Navedeno izvješće JLS je dužna objaviti i u svom službenom glasilu.

2. OSNOVNI PODACI O OPĆINI POPOVAC

2.1. Položaj Općine Popovac

Općina Popovac smještena je na krajnjem sjeveroistočnom dijelu Republike Hrvatske, odnosno u geografskom prostoru između rijeka Drave i Dunava i državne granice prema Republici Mađarskoj. Područje općine Popovac je u okruženju Grada Belog Manastira na jugozapadu, općine Kneževi Vinogradi na jugu i jugoistoku, općine Draž na sjeveroistoku i istoku, dok je na sjeverozapadu i zapadu uz državnu granicu prema Republici Mađarskoj. Površina općine Popovac iznosi 6.241 ha ili 62,4 km². U strukturi površina Općine najzastupljenije su poljoprivredne površine sa 4.703,12 ha, odnosno 43,85 % površine Općine, šumsko zemljište zauzima 12,43 % površine Općine, građevinska područja ukupno 10,435% površine Općine.

Slika 2.1. Korištenje i namjena površina-izvod iz PPU-Općine Popovac

2.2. Naselja u Općini Popovac

Općina Popovac sastoji se od 3 naselja – Branjina, Kneževo I Popovac (prema važećem Zakonu o područjima županija, gradova i općina), s naseljem Popovac kao općinskim središtem.

S obzirom na ukupni broj od 2.094 stanovnika Općine 2011.godine, prosječna veličina naselja Općine mjerena brojem stanovnika iznosi 695 stanovnika.

U Tablici 2.2.-1. dat je prikaz broja stanovnika i gustoća naseljenosti prema zadnja četiri popisa stanovništva.

Tablica 2.2.1 BROJ STANOVNIKA (broj)

Redni	NASELJE	BROJ STANOVNIKA PO POPISNIM GODINAMA			
broj		1981.	1991.	2001.	2011.
1.	Branjina	711	633	378	322
2.	Kneževo	1.371	1.408	970	803
3.	Popovac	1.730	1.582	1.079	959
Ukupno Općina:		3.812	3.623	2.427	2.084

Izvor podataka: DZS-Popisi stanovništva 1981., 1991., 2001., 2011.

U Tablici 2.2 2. dat je prikaz broja stanovnika i gustoća naseljenosti prema zadnja dva popisa stanovništva.

Tablica 2.2.2 INDEKS KRETANJA BROJA STANOVNIKA (broj)

Redni	NASELIE	INDEKSI		
broj	NASELJE	1991./1981.	2001./1991.	2011./2001.
1.	Branjina	89,0	59,7	85,2
2.	Kneževo	102,7	68,9	82,8
3.	Popovac	91,4	68,2	88,9
Ukupno Općina:		95,0	67,0	85,9

Izvor podataka: DZS-Popisi stanovništva 1981., 1991., 2001., 2011.

Prema popisu stanovništva 2011. godine na području Općine Popovac popisano je 835 kućanstava, a prosječna veličina domaćinstva je 2,55 člana.

Dobna struktura Općine Popovac pokazuje da je stanovništvo uvedeno u proces starenja s indeksom starenja 104,4². Ovaj broj predstavlja postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0-19 godina. Indeks veći od 40% kazuje da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja.

U odnosu na popis stanovništva iz 2001. godine, vidljiv je pad broja stanovništva u 2011. godini.

Popis 2011

² Državni zavod za statistiku, objavljeni podaci, kontingenti stanovništva po gradovima/općinama,

2.3. Kulturno – povijesne vrijednosti

Prostor Općine Popovac ističe se neprekinutim življenjem od prapovijesti i antike do danas, te je bogat kulturno-povijesnim naslijeđem, nastalim u različitim vremenskim razdobljima i pod različitim kulturnim utjecajima.

Područje Općine Popovac tako obiluje brojnim sakralnim kulturnim dobrima, arheološkim lokalitetima i zonama.

Na području Općine Popovac nalaze se sljedeća zaštičena područja temeljem Zakona o zaštiti prirode:

ZAŠTIĆENA PODRUČJA				
R.br.	Kategorija zaštite	Naziv područja	Godina proglašenja	
1	Spomenik parkovne arhitekture	Kneževo park oko dvorca	1976.	
Ukupno:				
1 područje; 14,05 ha				

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH (EU EKOLOŠKE MREŽE NATURA 2000)				
R.br.		Naziv područja	Oznaka	
1	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove-POVS (Predložena Područja od značaja za Zajednicu-pSCI)	Dunav s od Kopačkog rita	HR2001309	
Ukupno:				
1 područje; 850,97 ha				

I zaštićena kulturna dobra

- 1. Branjina, Crkva sv. Nikolaja, zaštićena pod br. Z-1627
- 2. Kneževo, Dvorac Fidricha Habsburškog, zaštićen pod br. Z-1648
- 3. Popovac, Crkva sv. Josipa, zaštićena pod br. Z-1669
- 4. Popovac, Crkva Vavedenja Bogorodice, zaštićena pod br. Z-1670
- 5. Kneževo, Arheološko nalazište "Buziklica-Malo Kneževo", zaštićeno pod br. Z-3753
- 6. Kneževo, Arheološko nalazište "Ciglana", zaštićeno pod br. Z-3755
- 7. Kneževo, Arheološko nalazište "Crna bara-Buziklica", zaštićeno pod br. Z-3754
- 8. Popovac, Arheološko nalazište "Pogan" Mala Lačka, Logor", zaštićeno pod br. Z-6043
- 9. Popovac, Arheološko nalazište "Ulica V. Nazora", zaštićeno pod br. Z-6068
- 10. Popovac, Arheološko nalazište "Vodica-Sesije", zaštićeno pod br. Z-6070

2.4. Gospodarstvo

Gospodarstvo Općine vezano je uglavnom uz poljoprivredu i stočarstvo. Od industrijskih kapaciteta djeluje još Belje Tos d.o.o. u Kneževu. Trgovine gotovo i nema.

Veći privredni subjekti na području Općine su:

- Belje d.d. uzgoj stoke,
- Belje Tos –tvornica opreme istrojeva
- Fermopromet d.o.o. ratarstvo I skladištenje žitarica.

Pored navedenih gospodarskih subjekata, u Općini Popovac djeluju Obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja se bave uglavnom ratarstvom I za sada samo jedno koje se bavi turizmom.

3. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE POPOVAC UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

Otpad koji nastaje na području Općine Popovac svrstava se u sljedeće djelatnosti (temeljem Uredbe o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada NN 50/05, 39/09):

Šifra djelatnost: naziv djelatnosti:

02 00 00 Otpad iz poljodjelstva, vrtlarstva, proizvodnje vodenih kultura,šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane

08 00 00 Otpad od proizvodnje, formulacije, dobave i uporabe (PFDU) premaza (boje, lakovi i staklasti emajli), ljepila, sredstva za brtvljenje i tiskarskih boja

15 00 00 Otpadna ambalaža, apsorbensi, materijali za brisanje i upijanje, filterski materijali i zaštitna odjeće koja nije specificirana na drugi način

16 00 00 Otpad koji nije drugdje specificiran u katalogu

17 00 00 Građevinski otpad i otpad od rušenja objekata(uključujući otpad od iskapanja onečišćenog tla)

18 00 00 Otpad koji nastaje kod zaštite zdravlja ljudi i životinja i/ili srodnih istraživanja (isključujući otpad iz kuhinja i restorana koji ne potječe iz neposredne zdravstvene zaštite)

19 00 00 Otpad iz uređaja za obradu otpada, gradskih otpadnih voda i pripremu pitke vode i vode za industrijsku uporabu

20 00 00 Komunalni otpad (otpad iz kućanstava i slični otpad iz obrta, industrije i ustanova) uključujući odvojeno skupljene sastojke

3.1. Skupljanje, prijevoz i zbrinjavanje komunalnog otpada

Na području Općine Popovac usluge odvoza otpada iz domaćinstva i gospodarstva "Baranjska čistoća" d.o.o. Beli Manastir.

Organizirano skupljen otpad s područja Općine odlaže se na gradsko odlagalište u Belom Manastiru. Miješani komunalni i neopasni proizvodni otpad se na mjestu nastanka skuplja i iznosi u namjenskim posudama (kontejnerima) različitih volumena.

Broj posuda za skupljanje miješanog komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada.

Vrsta posude	Broj kanti/ kontejnera
Kante od 120 litara	2800 kom
Kontejner 1.100 litara	16 kom

Dinamika odvoza komunalnog otpada obavlja se jednom tjedno.

Odvoz sortitranog komunalnog otpada – papir, plastika, obavlja se jednom mjesečno.

Metal i staklo odvozi se svaka tri mjeseca.

3.2. Procjena količina komunalnog otpada

Količina komunalnog otpada nastala u 2014. godini na području općine Popovac je 254,59 tona.

Na temelju ovih podataka, specifična količina komunalnog otpada koja se stvara na analiziranom području po stalnom stanovniku obuhvaćenom organiziranim odvozom iznosila je: specifična količina =254,59 tona × 1.000 / (2094 stanovnika × 365 dana) = 0,33kg/st./dan u 2014.godini.

Očekuje se da će u narednim godinama doći do povećanja specifične količine otpada,te da će se ona približiti europskim standardima,vjerojatno iz razloga što dio stanovništva otpad za reciklažu već odvozi na za tu namjenu predviđena mjesta.

Procjena količine otpada koja će nastajati na području Općine Popovac u predstojećem razdoblju do 2021. godine, rađena je na temelju podataka o:

- obuhvatnosti organiziranim odvozom otpada od stanovništva u naseljima prema podacima iz 2014. godine,
- podacima iz popisa stanovništva 2011. godine za Općinu Popovac,
- procijenjenom prirodnom prirastu stanovništva,
- procijenjenom povećanju životnog standarda,
- procjeni kretanja količina proizvodnog neopasnog otpada i građevinskog otpada u razmatranom razdoblju.

U proračunu su korištene sljedeće pretpostavke:

- da se broj stanovnika na razmatranom području neće bitno mijenjati i da će obzirom na dosadašnji pad broja stanovnika, kroz predviđeno razdoblje će padati po prosječnoj godišnjoj stopi od cca -1,50%.
- da je u 2015. godini organiziranim skupljanjem i odvozom otpada na razmatranom području obuhvaćeno 90 % domaćinstava
- da je očekivana obuhvatnost stanovnika organiziranim skupljanjem i odvozom u 2020.godini 100 %.
- da će specifična količina komunalnog otpada po stanovniku padati prosječnom godišnjom stopom od 1 %
- da će se količina proizvedenog neopasnog otpada padati po prosječnoj godišnjoj količini od 10 tona.

U nastavku je tablični prikaz procijenjenog očekivanog kretanja godišnjih količina komunalnog i proizvodnog neopasnog otpada kojeg ce trebati zbrinuti za područje Općine Popovac, u razdoblju od 2016. do 2022. godine.

U Tablici 3.2.1. prikazano je očekivano kretanja količina komunalnog otpada kojeg treba zbrinuti s područja Općine Popovac za razdoblje od 2016. do 2022. godine.

Godina	Broj stanovnika	Komunalni otpad
	obuhvaćenih odvozom	t/god
2016.	1968	244,59
2017.	1939	234,59
2018.	1910	224,59
2019.	1882	214,59
2020.	1854	204,59
2021.	1827	194,59

4. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA OTPADA

4.1. Djelatnosti iz kojih nastaje otpad, vrste i količine otpada

Prema postojećim gospodarskim djelatnostima na području Općine Popovac, vrste otpada koje nastaju iz tih djelatnosti podijeljene su po kategorijama.

4.1.1. Otpad iz poljodjelstva, vrtlarstva, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane (šifra djelatnosti 02 00 00)

Postupanje s nusproizvodima životinjskog porijekla uređeno je Zakonom o veterinarstvu (NN 82/13, 148/13). Prema članku 102. Zakona jedinice lokalne samouprave dužne su osigurati sakupljanje i propisno zbrinjavanje lešina životinja i ostalih nusproizvoda s javnih površina te snositi troškove za spomenute radnje. Poslove sakupljanja obavljaju pravne ili fizičke osobe registrirane za sakupljanje nusproizvoda.

Općina Popovac nema ovlašteni sakupljač i zbrinjavatelj otpada životinjskog porijekla.

Postupanje sa pesticidima uređeno je Zakonm o održivoj uporabi pesticide. Korisnici moraju praznu ambalažu od pesticida, ambalažu s ostacima pesticida, pesticide kojima je istekao rok valjanosti, pesticide kojima je istekla registracija ili dopušteno razdoblje za primjenu zaliha i ostatke škropiva odvojeno skupljati i privremeno čuvati do predaje ovlaštenoj osobi.

Za takvu vrstu otpada korisnici se mogu odazvati se organiziranoj akciji skupljanja ili nazvati tvrtku C.I.A.K. ili nazvati "Baranjsku čistoću" d.o.o. na tel. 031/700-810

4.1.2. Otpad od proizvodnje, formulacije, dobave i uporabe (PFDU) premaza (boje, lakovi i staklasti emajli), ljepila, sredstva za brtvljenje i tiskarskih boja (šifra djelatnosti 08 00 00)

Otpad iz djelatnosti 08 00 00 nastaje u djelatnosti uporabe premaza. Ovdje spadaju i otpadni tiskarski toneri, koje generira danas skoro svako domaćinstvo, uredi i kancelarijski prostori. Njih treba vratiti dobavljaču, a nikako bacati u komunalni otpad, jer spadaju u opasni otpad.

4.1.4. Otpadna ambalaža; apsorbensi, materijali za brisanje i upijanje, filtarski materijali i zaštitna odjeća koja nije specificirana na drugi način (šifra djelatnosti 15 00 00)

Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10,10/11, 81/11, 126/11, 38/13, 86/13) uređuje postupanje sa ambalažnim otpadom te obveze prodavatelja/uvoznika. Pravilnik pozitivno djeluje na svijest stanovništva, PET i MET ambalaža se odvaja i ne završava u komunalnom otpadu. Povrat i/ili skupljanje ambalaže organizirano je preko prodajnih mjesta, uz isplatu povratne naknade potrošačima. Time je spriječeno opterećivanje odlagališta i prirode ovom vrstom otpada, otpadna ambalaža postala je sirovina za recikliranje te se iz nje rade novi proizvodi.

Na području Općine ne postoji odvojeno skupljanje otpadne ambalaže.

4.1.5. Otpad koji nije drugdje specificiran u katalogu (šifra djelatnosti 16 00 00)

Člankom 10. Pravilnika o otpadnim vozilima (NN 136/06, 31/09, 156/09, 53/12, 86/13, 91/13) propisano je kako je sakupljač dužan preuzeti otpadno vozilo bez naplate od posjednika otpadnog vozila. Posjednik otpadnog vozila obvezan je otpadno vozilo u cijelosti predati sakupljaču te potpisom ovjeriti ispunjeni obrazac Pratećeg lista za opasni otpad i jedan primjerak zadržati za sebe.

Članak 5. Pravilnika o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13) propisuje kako je ovlašteni sakupljač otpadnih guma dužan preuzeti otpadne gume bez naplate od posjednika guma. Članak 8. Pravilnika o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 133/06, 31/09, 156/09, 45/12, 86/13) propisuje da su prodavatelji i posjednici dužni postaviti spremnike za odvojeno skupljanje otpadnih baterija i akumulatora u svom poslovnom prostoru ili neposrednoj blizini. Prodavatelj i posjednik dužan je preuzimati otpadne baterije i akumulatore kakve ima u svom prodajnom programu, bez naknade i obveze kupnje za krajnjeg korisnika i bez obzira na proizvođača, uključujući otpadne baterije i akumulatore koje mogu biti sastavni dijelovi uređaja koji prodaje ili servisira.

4.1.6. Građevni otpad i otpad od rušenja objekata, uključujući iskopanu zemlju s onečišćenih lokacija (šifra djelatnosti 17 00 00)

Sukladno Pravilniku o gospodarenju građevnim otpadom (NN 38/08) građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne oporabe koristiti za građenje građevine zbog čijeg građenja je nastao.

Posjednik građevnog otpada je:

- vlasnik građevine;
- investitor;
- izvođač kojem je vlasnik građevine odnosno investitor na temelju valjanog pravnog posla prenio pravo raspolaganja odnosno posjedništva nad građevnim otpadom;
- treća osoba kojoj je vlasnik građevine odnosno investitor na temelju valjanog pravnog posla prenio pravo raspolaganja odnosno posjedništva nad građevnim otpadom.

Pravilnikom je određeno da se ova kategorija otpada ne smije odlagati na mjestu nastanka niti na lokacijama koje nisu za to predviđene te da je posjednik građevnog otpada dužan snositi sve troškove gospodarenja građevnim otpadom (skup aktivnosti i mjera koje obuhvaćaju odvojeno skupljanje, oporabu i/ili zbrinjavanje građevnog otpada).

Jedinice lokalne samouprave dužne su putem reciklažnog dvorišta osigurati preuzimanje građevnog otpada od manjih zahvata u domaćinstvima.

Reciklažno dvorište je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada.

Građevinski otpad na području općine se ne zbrinjava na odgovarajući način. Gotovo sav građevinski otpad završi na odlagalištima komunalnog otpada i divljim odlagalištima, što višestruko povećava troškove sanacije, zauzima korisni volumen odlagališta i nove površine.

Na području općine Popovaca ne postoji reciklažno dvorište za građevinski otpad. Građevinski otpad do sada je zbrinjavala općina o svom trošku. Građevinski otpad ne smije sadržavati azbestne ploče, plastiku, drvo, metal, kabele i druge negrađevinske materijale. Čistu šutu, bez udjela kabela, plastike, metala i drva moguće je reciklirati u kvalitetan građevinski materijal. Građevinski otpad mora se prikupljati bilo unutar reciklažnog dvorišta, ili formiranjem zasebne plohe (reciklažnog dvorišta za građevinski otpad) na lokaciji bliže najvećim gradskim otpadom.

Za otpad koji sadrži azbest stanovništvo treba nazvati besplatan odvoz na broj 0800- 0003

U nacionalnom je interesu da građevinski materijal ne završi na divljim deponijima, nego da se kontrolirano odlaže i u potpunosti reciklira kako bi se ponovo iskoristio za građevinski materijal.

Građevinski otpad ne smije sadržavati azbestne ploče, plastiku, drvo, metal, kabele i druge negrađevinske materijale. Čistu šutu, bez udjela kabela, plastike, metala i drva moguće je reciklirati u kvalitetan građevinski materijal.

4.1.7. Otpad koji nastaje kod zaštite zdravlja ljudi i životinja i/ili srodnih istraživanja (šifra djelatnosti 18 00 00)

Proizvođač medicinskog otpada dužan je na mjestu nastanka osigurati gospodarenje ovim otpadom sukladno Pravilniku o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15), a naročito u pogledu odvojenog skupljanja, vođenja evidencije, spremanja u odgovarajuće spremnike i privremenog skladištenja u posebno odvojenom prostoru do obrade ili predaje ovlaštenoj osobi koja ima propisanu dozvolu za gospodarenje medicinskim otpadom.

Proizvođač medicinskog otpada dužan je preuzimati medicinski otpad koji nastaje obavljanjem kućne njege i ostalih sličnih aktivnosti u kojima nastaje medicinski otpad te osigurati njegovu obradu, oporabu i/ili zbrinjavanje o vlastitom trošku.

Djelatnici ustanova koje obavljaju kućnu njegu, patronažu i slične djelatnosti, dužni su preuzimati medicinski otpad nastao njihovom djelatnošću radi obrade, oporabe i/ili zbrinjavanja. Ljekarne su dužne preuzimati stare lijekove i sličan farmaceutski otpad neovisno o podrijetlu. Na području Općine Popovac nalaze se dvije ambulante i jedna ljekarna.

4.1.8. Otpad iz uređaja za postupanje s otpadom, uređaja za pročišćavanje gradskih otpadnih voda i pripremu pitke vode i vode za industrijsku uporabu (šifra djelatnosti 19 00 00)

Otpad iz ove djelatnosti nastaje u privrednim objektima koji za obavljanje svoje djelatnosti posjeduju manipulativne površine sa separatorom za odvajanje ulja od vode, uređaj za pročišćavanje otpadnih voda. Iz procesa održavanja spomenutih uređaja nastaju sljedeće vrste otpada:

- 19 08 09 mješavine masti i ulja iz odvajača ulje/voda koje sadrže samo jestivo ulje i masnoće;
- 19 08 10* mješavine masti i ulja iz odvajača ulje/voda koje nisu navedene pod 19 08 09;

- 19 08 13* muljevi koji sadrže opasne tvari iz ostalih obrada industrijskih otpadnih voda;
- 19 08 01 ostaci na sitima i grabljama;
- 19 02 05* muljevi od fizikalno/ kemijske obrade koji sadrže opasne tvari

Proizvođači gore navedenih vrsta otpada odgovorni su za propisno skladištenje otpada odnosno njegovo predavanje ovlaštenom sakupljaču. Belje d.d.na području Općine Popovac ima četiri farme.

4.1.9. Komunalni otpad (otpad iz kućanstava i slični otpad iz obrta, industrije i ustanova) uključujući odvojeno skupljene sastojke (šifra djelatnosti 20 00 00)

ELEKTRIČNI I ELEKTRONIČKI OTPAD

Prema Pravilniku o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom (čl. 3 NN 42/14, 48/14, 107/14) električni i elektronički otpad (EE otpad) je: otpadna električna i elektronička oprema uključujući sve komponente, podsklopove i potrošne materijale koji u trenutku odbacivanja čine dio proizvoda, koji nastaju u gospodarstvu (komercijalne, industrijske, institucionalne i druge djelatnosti) i u kućanstvu. EE otpad iz kućanstva podrazumijeva: hladnjake, zamrzivače, perilice i sušilice rublja, perilice posuđa, štednjake, električne radijatore, klima-uređaje, TV prijamnike, male kućanske aparate i druge proizvode te njihove sastavne dijelove, koji su za svoje primarno i pravilno djelovanje ovisni o električnoj energiji ili elektromagnetskim poljima. Do 31.12. 2015. godine cilj odvojenog sakupljanja EE otpada iz kućanstva iznosi 4 kg po stanovniku godišnje ili jednaku masenu količinu EE otpada koja je u prosjeku bila sakupljena u Republici Hrvatskoj u prethodne tri godine, ovisno o tome koja je količina veća.

Od 2016. godine cilj odvojenog sakupljanja je postizanje stope od 45%, a od 2019. godine stope od 65% izračunato na temelju ukupne mase EE otpada skupljenog iz kućanstva i registriranih osoba u promatranoj godini u Republici Hrvatskoj, izražene u obliku postotka prosječne mase EE opreme stavljene na tržište u prethodne tri godine.

Sakupljač je obvezan, na poziv posjednika EE otpada u kućanstvu, bez naplate i unutar 20 dana od poziva preuzeti EE otpad čija je ukupna masa veća od 30 kg, a može preuzeti i manju količinu. Također je prodavatelj obvezan prilikom prodaje EE opreme krajnjem korisniku u RH, bez naknade preuzeti EE otpad od posjednika u kućanstvu po sistemu jedan za jedan.

Potrebno je organizirati i informirati stanovništvo o odvojenom prikupljanju elektroničkog otpada.

Stanovništvo Općine Popovac može se obratiti ako masa prelazi 30 kg , nazvati za besplatan odvoz na telefon 0800-444-110 ,ako je količina otpada lakša , moguće je isti donijeti u reciklažno dvorište.

Potrebno je educirati stanovništvo da elektronički otpad ne bacaju u glomazni otpad i da se EE otpad ne smije deponirati na odlagalištu komunalnog otpada, jer najveći dio EE otpada spada u kategoriju opasnog otpada, kojeg treba odvojeno prikupljati i predavati ovlaštenom sakupljaču.

BIO-OTPAD

Bio-otpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Osoba koja je ovlaštena gospodariti bio-otpadom te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom osigurati odvojeno prikupljanje bio-otpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske oporabe bio-otpada.

Prema Zakona o održivom gospodarenju otpadom definirana su ograničenja u vezi odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada, pri čemu najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada, koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj, u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini, može iznositi:

- 75 %, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.,
- 50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.,
- 35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

KOMUNALNI OTPAD

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Prosječna specifična količina komunalnog otpada na području Općine Popovac je 0,33 kg/stan/dan.

5. GRAĐEVINE I UREĐAJI ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Na području Općine Popovac ne postoje građevine i uređaji za gospodarenje otpadom niti službena odlagališta.

6. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

Na području Općine Popovac postoje tri divlja odlagališta otpada. Sanacija nije izvršena.

U naselju Popovac:

k.o. Popovac

na k.č.br.: 438 površine cca 4,0000 ha, vlasništvo Općine Popovac i kč.br.: 1086 površine cca 1,8000 ha, vlasništvo RH.

U naselju Branjina:

k.o. Branjina

k.č.br.: 532 površine cca 0,3500 ha, vlasništvo RH.

U naselju Kneževo:

k.o. Branjin Vrh

k.č.br. 51 k.o. Branjin Vrh površine cca 11,0000 ha, vlasništvo RH

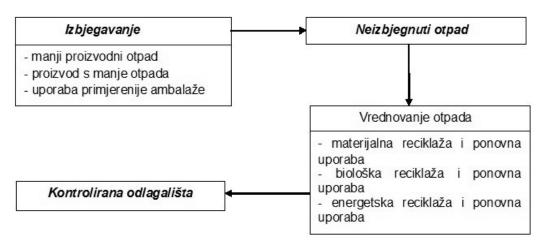

Slika 6.1. najvećeg divljeg odlagališta komunalnog otpada u Popovcu, k.č.br. 438 k.o. Popovac

7. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPREČAVANJA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Da bi se postiglo smanjivanje odloženog otpada te na taj način smanjio pritisak na sastavnice okoliša, Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske određuje koncept gospodarenja otpadom:

- 1. **izbjegavanje nastanka otpada**, što rezultira maksimalnim smanjivanjem količine i opasnih svojstava neizbježnog otpada na mjestu nastanka, tako da u sljedeće faze gospodarenja otpadom odlazi manje ukupnog, a osobito neškodljivog otpada,
- vrednovanje oporaba neizbježnog otpada ima zadaću iskoristiti materijalna i energetska svojstva otpada za proizvodnju sekundarnih sirovina i energije u granicama tehničkih mogućnosti te ekoloških i ekonomskih dobrobiti; ova faza započinje odvojenim skupljanjem korisnih i opasnih komponenti otpada i njihovim prijevozom do mjesta iskorištavanja,
- 3. **odlaganje (zbrinjavanje)** ostatnog otpada na uređena, kontrolirana odlagališta (sanirana postojeća ili nova), kao najniže rangiranoga u hijerarhiji otpada; uključene su sanacije odlagališta i drugih starih opterećenja.

Slika 7.-1.: Koncept cjelovitog sustava gospodarenja otpadom

Prevencija stvaranja otpada najvažnija je karika u pravilnom gospodarenju otpadom. Primjenom modela sprečavanja nastanka otpada izravno se utječe na smanjenje količine samog otpada. Uvođenjem sustava naplate odvoza otpada iz kućanstava i poslovnih subjekata po količini nastalog otpada najviše bi se postiglo u sprečavanju nastanka otpada.

Ovakav sustav naplate bio bi poticajan za stanovništvo, a rezultat bi bio izbjegavanje stvaranja otpada.

Vrednovanje - iskorištavanje pojedinih vrsta otpada bitna je pretpostavka uspješnog djelovanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. Odvojeno skupljanje pojedinih vrsta otpada preduvjet je za materijalno, biološko ili energetsko iskorištavanje otpadnih materijala.

Temeljni cilj svakog sustava održivog gospodarenja otpadom jest smanjivanje ili sprječavanje nastanka otpada. Uspostava sustava održivog gospodarenja otpadom na nekom području je dugotrajan proces kojem dužnu pažnju trebaju posvetiti svi stanovnici tog područja zajedno sa svojim izabranim predstavnicima.

Opće mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada:

- planiranje ili drugi ekonomski instrumenti kojima se promiče učinkovita uporaba sirovina i resursa;
- promicanje istraživanja i razvoja na području postizanja čistijih tehnologija i proizvoda kao i promicanje i uporaba rezultata takvoga istraživanja i razvoja;
- razvoj učinkovitih i sadržajnih pokazatelja pritisaka na okoliš povezanih s nastankom otpada u cilju doprinosa sprječavanja nastanka otpada na razini jedinice lokalne samouprave i regionalne (područne) samouprave i na razini Republike Hrvatske;
- promicanje ekodizajna;
- pružanje informacija o tehnikama sprječavanja nastanka otpada s ciljem jednostavnije primjene najboljih dostupnih tehnika u industriji;
- promicanje provjerenih sustava za gospodarenje okolišem uključujući EMAS i ISO 14001;
- ekonomski instrumenti za odgovornije ponašanje potrošača prema okolišu u smislu kupnje proizvoda sa što manje ambalaže;
- organizacija kampanja podizanja svijesti i pružanje informacija usmjereno na širu javnost ili određenu kategoriju potrošača:
- promicanje znaka zaštite okoliša;
- integracija kriterija zaštite okoliša i sprječavanje nastanka otpada u postupcima javnih i korporativnih nabava;
- promicanje ponovne uporabe i/ili popravka odgovarajućih isluženih proizvoda ili njihovih komponenata

Konkretne mjere za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada su:

- odvojeno sakupljanje komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada;
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada;
- provođenje izobrazno informativne aktivnosti na svom području;
- provedba akcija prikupljanja otpada.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom nalaže odvojeno sakupljanje otpada čija se vrijedna svojstva (materijalna i energetska) mogu iskoristiti. Razvrstavanjem i odvojenim sakupljanjem otpada na mjestu nastanka omogućuje se njegova ponovna uporaba, recikliranje ili

oporaba otpada u energetske svrhe, uz smanjenje količina ostatnog otpada koji se mora zbrinuti na odlagalište otpada.

IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI

Kako bi se osiguralo da građani aktivno počnu primjenjivati načela smanjenja proizvodnje otpada u svakodnevnom životu i koristiti infrastrukturu za odvojeno odlaganje otpada, Općina Popovac dužna je o svom trošku na odgovarajući način osigurati godišnju provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu putem javnih medija. Da bi se stanovnici motivirali za nove aktivnosti važno je i prikazati postignute rezultate u recikliranju otpada, organizirati posebne akcije npr. za elektroničku i električnu opremu, baterije, papir, staklo, nepovratnu plastičnu ambalažu, itd.

Edukaciju je potrebno provoditi prema ciljnim skupinama: za djecu predškolske i školske dobi, za mlade, odraslo stanovništvo, poduzetnike i poljoprivrednike.

Izvješće o provedbi gore navedenih aktivnosti sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Općine Popovac.

AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

Pravna i fizička osoba - obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja, ako je ishodila suglasnost Općine Popovac. Zahtjev za suglasnost za organizaciju akcije prikupljanja otpada podnosi se najmanje dva mjeseca prije početka akcije.

Općina Popovac je dužna dostaviti izvješće o provedenim akcijama prikupljanja otpada na svojem području Agenciji za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

8. MJERE GOSPODARENJA OTPADOM

8.1. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada

Sakupljanje, prijevoz i obrada predmeta i/ili tvari koji se mogu smatrati otpadom u svrhu zaštite javnog interesa nužni su ako bi ne primjenjivanje istog moglo:

- ugroziti zdravlje ljudi ili izazvati neprihvatljivo uznemiravanje ljudi;
- izazvati rizik od onečišćenja voda, zraka, tla i/ili ugrožavanje životinja ili biljaka ili narušavanje njihovih prirodnih životnih uvjeta;
- narušiti održivo korištenje voda ili tla;
- onečistiti okoliš u većoj mjeri od neophodnog;
- izazvati opasnosti od požara ili eksplozije;
- izazvati prekomjernu buku;
- pogodovati pojavi ili razmnožavanju uzročnika bolesti;
- narušiti javni red i sigurnost;
- značajno narušiti izgled mjesta, krajolika i/ili kulturnog dobra.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom nalaže odvojeno sakupljanje otpada čija se vrijedna svojstva (materijalna i energetska) mogu iskoristiti.

Razvrstavanjem i odvojenim sakupljanjem otpada na mjestu nastanka omogućuje se njegova ponovna uporaba, recikliranje ili oporaba otpada u energetske svrhe, uz smanjenje količina ostatnog otpada koji se mora zbrinuti na odlagalište otpada.

Do sada su kroz različite Pravilnike regulirani sljedeći načini postupanja s posebnim kategorijama otpada i to:

- ambalažom i ambalažnim otpadom;
- otpadnim gumama;
- otpadnim električnim i elektroničnim uređajima i opremom;
- otpadnim uljima;
- otpadnim vozilima;
- otpadnim baterijama i akumulatorima;
- građevinskim otpadom;
- otpadom koji sadrži azbest;
- medicinskim otpadom;
- muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi;
- otpadom iz proizvodnje titan-dioksida;
- polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima;
- otpadom od istraživanja i eksploatacijom mineralnih sirovina

U opasni otpad u komunalnom otpadu padaju:

- istrošene baterije;
- ambalaža od kemikalija, pesticida, boja, ulja, sredstava za čišćenje;
- fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu;
- posude pod tlakom;
- ostaci lijekova;
- infektivni materijal;
- razni drugi predmeti koji sadrže opasne elemente i spojeve.

Jedinica lokalne samouprave mora omogućiti odgovarajuću infrastrukturu za odvojeno prikupljanje opasnog otpada iz kućanstava putem reciklažnog dvorišta ili mobilnog u ređaja. Također je potrebno educirati stanovništvo za korištenje ekološko prihvatljivih proizvoda.

8.2. Popis projekata važnih za provedbu odredbi plana

Popis projekata za razdoblje 2016. - 2021. godine:

- a) Edukativne kampanje (sredstva javnog informiranja, letci i sl.);
- b) f) Postavljanje tabli sa zabranom odlaganja otpada.
- c) Postavljanje zelenih otoka;
- d) Posude za biorazgradivi otpad;
- e) Posude za kompostiranje kod kuće;
- f) Uspostava reciklažnog dvorišta te određivanje lokacije gdje će se postaviti oprema za recikliranje građevinskog otpada;

EDUKATIVNE KAMPANJE

Stanovništvo općine Popovac potrebno je kroz radionice, pisane materijale i predavanje educirati o:

- potrebi razvrstavanja otpada;
- pravilnom postupanju sa otpadom;
- štetnosti divljih odlagališta po okoliš;
- mjerama i akcijama koje se namjeravaju poduzeti kako bi se spriječilo neovlašteno
- odlaganje otpada;
- mjerama, poticajima i akcijama usmjerenim na štednju energije

Za ocjenu uspješnosti primjene sustava primarne reciklaže potrebno je putem dostupnih javnih medija izvješćivati stanovništvo o količini izdvojenih korisnih tvari, predviđenim planovima poboljšanja i provoditi ankete o primjeni sustava primarne reciklaže.

Općina Popovac poduzima aktivnosti edukcije lokalnog stanovništva, posebno djece predškolske i školske dobi.

Za što efikasniju i kvalitetniju provedbu primarnog odvajanja obavezan je daljnji nastavak edukacije na svim razinama društva.

POSTAVLJANJE TABLI SA ZNAKOM ZABRANE ODLAGANJA OTPADA

Na lokacijama gdje su se u prošlosti pojavljivala divlja odlagališta otpada postaviti će se dodatne table sa informacijama o zabrani odlaganja građevnog i drugog krupnog i ostalog otpada, odnosno sa informacijom odlaganja istog u namjenske kontejnere.

Izgradnja reciklažnog dvorišta

Prema Zakonu o održivom gospdarenju otpadom (NN 94/13) općina Popovac je obvezna na svom području uspostaviti jedno reciklažno dvorište. Izmjenama prostorno planske dokumentacije, lanirana je uspostava reciklažnog dvorišta na kč.br. 290/1 k.o. Popovac, unutar građevinskog područja naselja Popovac.

Reciklažno dvorište predstavlja fiksno mjesto za izdvojeno odlaganje raznih vrsta otpadnih tvari koje nastaju u domaćinstu.

Namijenjeno je isključivo građanima i ne prima se otpad iz industrijskih i zanatskih radionica. U reciklažnom dvorištu ne vrši se nikakva dodatna prerada otpada već je jedina funkcija skupljanje. Uvjeti kojima mora udovoljiti reciklažno dvorište prema Pravilniku o gospodarenju otpada (NN 23/14) su:

Treba biti onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more;

Građevina treba imati podnu površinu otpornu na djelovanje otpada;

Neovlaštenim osobama treba biti onemogućen pristup otpadu;

Na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa

Trebaju biti postavljene upute za rad;

Građevina treba biti opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada;

Građevina treba biti natkrivena;

Dotok oborinskih voda na otpad treba biti onemogućen;

Tehnološki proces skladištenja otpada mora se obavljati na način da se otpad skladišti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju;

kladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja opasnog otpada mora biti pod neprekidnim nadzorom;

Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada mora biti opremljeno primarnim spremnicima za skladištenje otpada koji moraju biti izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada, izrađeni na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka te po potrebi osigurati nepropusno zatvaranje, označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o:

- nazivu posjednika otpada,
- ključni broj i naziv otpada,
- datum početka skladištenja otpada,
- naziv proizvođača otpada,

te u slučaju opasnog otpada:

- oznaku odgovarajućeg opasnog svojstva otpada.

Podna površina skladišta mora biti lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti;

Skladište mora biti opremljeno prirodnom ventilacijom.

Tehnološki proces skladištenja tekućeg otpada i otpada koji sadrži tekućine mora se obavljati na način da se u slučaju izlijevanja ili rasipanja tekućeg otpada spriječi da otpad dospije u okoliš ili sustav javne odvodnje otpadnih voda;

Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja tekućeg otpad i otpada koji sadrži tekućine mora biti opremljeno sekundarnim spremnikom kapaciteta od najmanje 110 posto kapaciteta najvećeg primarnog spremnika koji se nalazi na slijevnoj površini tog sekundarnog spremnika, odnosno 25 posto kapaciteta svih primarnih spremnika na istoj slijevnoj površini, a odvodi tekućine sa slijevne površine skladišta, ukoliko postoje, moraju biti povezani s nepropusnim kolektorom do spremnika za obradu otpadne vode;

Tekući otpad nepodudarnih kemijskih svojstava (npr. otpadne lužine i kiseline, oksidansi, zapaljive kemikalije i dr.) ne smije se skladištiti jedan pokraj drugoga ili jedan iznad drugoga već se isti mora skladištiti u odvojenim prostorijama ili u istoj prostoriji ali u prostorima razdvojenim barijerom koja u slučaju istovremenog izlijevanja ili rasipanja sprečava kemijske reakcije; Tehnološki proces skladištenja otpada koji ima svojstvo H1, H2, H3-A,¬ H3-B i/ili H12 mora se obavljati u zatvorenom skladištu i odvojeno od drugog otpada;

Ako tehnološki proces skladištenja otpada uključuje skladištenje plinovitog otpada, skladište u kojem se obavlja takav tehnološki proces mora biti opremljeno primarnim spremnicima koji se mogu hermetički zatvoriti i koji udovoljavaju posebnim propisima kojima se uređuje oprema pod tlakom;

Ako tehnološki proces skladištenja otpada uključuje samo skladištenje krutog otpada, skladište u kojem se obavlja takav tehnološki proces ne mora biti opremljeno primarnim spremnicima već se takav otpad može skladištiti u rasutom stanju, ako se elaboratom iznesu i obrazlože razlozi koji opravdavaju obavljanje takvog tehnološkog procesa skladištenja bez upotrebe spremnika, odnosno ako je to propisano posebnim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada;

Mora biti opremljeno odgovarajućom vagom;

Mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom;

Na glavnom ulazu u Reciklažno dvorište mora biti istaknuta oznaka koja mora sadržavati sljedeće podatke:

RECIKLAŽNO DVORIŠTE

SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA ILI OBRTA

BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA

RADNO VRIJEME

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je osigurati da je izvan radnog vremena reciklažnog dvorišta onemogućen pristup neovlaštenim osobama na lokaciju reciklažnog dvorišta i pristup otpadu;

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je osobi koja radi u reciklažnom dvorištu osigurati pisane i ovjerene upute o postupanju u vezi:

zaprimanja otpada, uključujući i provjeru vrste otpada,

vaganje i utvrđivanje prava korisnika na besplatno korištenje usluga reciklažnog dvorišta, provjere funkcionalnih svojstava pojedinih spremnika,

čišćenja i uklanjanja rasutog i/ili razlivenog otpada, odnosno otpada kojeg nije dopušteno zaprimiti u reciklažnom dvorištu, postupanja u slučaju izvanrednih događaja.

Osoba koja zaprima otpad u reciklažnom dvorištu dužna je razvrstati zaprimljeni otpad odvojeno po vrsti, svojstvu i agregatnom stanju u odgovarajućim spremnicima;

Reciklažno dvorište mora se upisati u očevidnik reciklažnih dvorišta, te očevidnik trgovaca otpadom ako obavlja djelatnost trgovanja otpadom;

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je gospodariti posebnim kategorijama otpada sukladno posebnim propisima koji uređuju gospodarenje posebnom kategorijom otpada;

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je sakupljeni otpad predati osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada, osim ako se radi o posebnoj kategoriji otpada sa kojom mora postupati sukladno posebnim propisom kojom se uređuje gospodarenje tom posebnom kategorijom otpada;

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati otpad propisan Dodatkom III Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 23/14) i otpad propisan posebnim propisom koji uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

8.3. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Prema Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2007 - 2015. god. procijenjena povećanja udjela otpada koji će se odvajati iz komunalnog otpada primarnim izdvajanjem do 2015. godine dana su u niže prikazanoj tablici:

	2015.				
Vrsta otpada	Odvajanje iz komunalnog otpada (%)				
Bio-otpad	3				
Papir i karton	6				
Staklo	6				
Meta	6				
Plastika+ PET	2				

Primarna reciklaža i odvojeno sakupljanje otpada ovisno o stanju tehnike i tržišnih uvjeta stalno se dopunjava i mijenja. Za što efikasniju i kvalitetniju provedbu primarnog odvajanja obavezan je daljnji nastavak edukacije na svim razinama društva. Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada je mjera kojom se potiče jedinica lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na njenom području.

POSUDE ZA KOMPOSTIRANJE KOD KUĆE

Izdvojeni biorazgradivi otpad se može kompostirati u okućnicama, koje zadovoljavaju uvjete za njegovu provedbu. Potrebno je edukacijama o kompostiranju poticati građane za samostalno kompostiranje. Pravilnim kompostiranjem dobije se zreo mrvičast kompost tamnosmeđe do crne boje, koji miriše na šumsku zemlju i kojeg koristimo za prihranjivanje vrtova i zelenih površina. Zainteresiranim građanima sufinacirat će se posude za kompostiranje kod kuće. O podijeljenim posudama vodit će se evidencija, kako bi se mogli pratiti rezultati.

POSUDE ZA BIO-OTPAD

Bio-otpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda. Prema članku 56. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) osoba koja je ovlaštena gospodariti bio-otpadom te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom osigurati odvojeno prikupljanje bio-otpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske oporabe biootpada.

Sadržaj posude – odvojeni biootpad kasnije se odlažu u spremnike SMEĐE BOJE koji se najčešće postavljeni uz stambene objekte. Odvajanjem biootpada od kućnog otpada omogućavamo komunalnom poduzeću – sakupljaču da preuzme biootpad te da ga odvozi u kompostanu gdje će ga zbrinuti na pravilan način. Odvojeno skupljeni biootpad mještani mogu osobno donijeti u kompostanu ili reciklažno dvorište (predviđeno za manje količine biootpada). Također, pripremljeni kompost građani mogu upotrijebiti u vlastitom vrtu kao odlično prirodno gnojivo.

Slika 8.3.1. Primjer posude za bio-otpad Slika 8.3.2. Primjer kompostera

Kompostirati se može sav biljni otpad iz kuhinje, vrta, voćnjaka i travnjaka. Kvalitetan kompost možemo dobiti na način da dobro izmiješamo što više različitog i usitnjenog biljnog materijala.

KOMPOSTIRATI SE SMIJE:

KUHINJSKI OTPAD: ostaci i kora voća i povrća, ljuske jaja, talog kave i čaja, ostaci kruha i/ili peciva, listovi salate, kelja, blitve i sl.,otkos trave i živice, lišće, granje, uvelo cvijeće, otpalo voće, ostaci voća i povrća, zemlja iz lončanica za cvijeće, korov, kora i sl.,kora drveta, borove iglice, kosa, dlaka, slama, piljevina, papirnate maramice, manje količine ostataka hrane umotanih u kuhinjski papir...

VRTNI – ZELENI OTPAD i **OSTALI BIOOTPAD.** Osim toga u kompost možemo umiješati: papirnate kutije za jaja, ljuske od jaja i kamenu prašinu.

KOMPOSTIRATI SE NE SMIJE:

novinski papir i časopise u boji, plastiku, metal, staklo, lijekove, vrecice iz usisavaca za prašinu, papirnate pelene, pepel od ugljena, odjeću i obuću, cigarete, izmet pasa i mačaka, kosti, meso, masnoće, jela od mesa i ribe, osjemenjeni korov, bolesne biljke, lišće oraha, drvo koje je bilo bojano ili lakirano, papirnati i stakleni otpad, biootpad koji je bio u dodiru s naftom,benzinom,uljanim i zaštitnim bojama i pesticidima, tekući ostaci hrane, mliječni proizvodi, ulja i masti, ambalaža, guma, opasni otpad.

8.4 MJERE PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE

POSTAVLJANJE ZELENIH OTOKA

JLS treba osigurati postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila koji - nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini. Planom gospodarenja otpadom Osječko-baranjskoj predviđeno je postavljanje 4 reciklažnih otoka. Planom gospodarenja otpadom RH određeno je da se gušće naseljena mjesta i gradovi opremaju većim brojem posuda za odvojeno prikupljanje – predvidivo od 30 do 50 posuda na 1000 stanovnika. Raspored i broj zelenih otoka bilo je potrebno odrediti s obzirom na gustoću naseljenosti pojedinog područja Općine, sezonsko opterećenje pojedinih područja, te raspoloživosti površina. Lokacije trebaju biti određene tako da maksimalna udaljenost od mjesta stanovanja do mjesta za smještaj otoka bude oko 350 m te da jednom sabirnom mjestu gravitira cca 700 – 750 stanovnika

Postojeći broj zelenih otoka trenutno zadovoljava potrebe mještana te je u skladu sa županijskim planom gospodarenja otpadom.

Slika 8.4.1. Primjer zelenih otoka

Slika 8.4.2. Slika zelenog otoka u naselju Kneževo

Izgradnja reciklažnog dvorišta

Prema Zakonu o održivom gospdarenju otpadom (NN 94/13) općina Popovac je obvezna na svom području uspostaviti jedno reciklažno dvorište. Izmjenama prostorno planske dokumentacije, lanirana je uspostava reciklažnog dvorišta na kč.br. 290/1 k.o. Popovac, unutar građevinskog područja naselja Popovac.

Reciklažno dvorište predstavlja fiksno mjesto za izdvojeno odlaganje raznih vrsta otpadnih tvari koje nastaju u domaćinstu.

Namijenjeno je isključivo građanima i ne prima se otpad iz industrijskih i zanatskih radionica. U reciklažnom dvorištu ne vrši se nikakva dodatna prerada otpada već je jedina funkcija skupljanje. Uvjeti kojima mora udovoljiti reciklažno dvorište prema Pravilniku o gospodarenju otpada (NN 23/14) su:

Treba biti onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more;

Građevina treba imati podnu površinu otpornu na djelovanje otpada;

Neovlaštenim osobama treba biti onemogućen pristup otpadu;

Na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa

Trebaju biti postavljene upute za rad;

Građevina treba biti opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada;

Građevina treba biti natkrivena:

Dotok oborinskih voda na otpad treba biti onemogućen;

Tehnološki proces skladištenja otpada mora se obavljati na način da se otpad skladišti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju;

kladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja opasnog otpada mora biti pod neprekidnim nadzorom;

Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada mora biti opremljeno primarnim spremnicima za skladištenje otpada koji moraju biti izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada, izrađeni na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka te po potrebi osigurati nepropusno zatvaranje, označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o:

- nazivu posjednika otpada,
- ključni broj i naziv otpada,
- datum početka skladištenja otpada,
- naziv proizvođača otpada,

te u slučaju opasnog otpada:

- oznaku odgovarajućeg opasnog svojstva otpada.

Podna površina skladišta mora biti lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti;

Skladište mora biti opremljeno prirodnom ventilacijom.

Tehnološki proces skladištenja tekućeg otpada i otpada koji sadrži tekućine mora se obavljati na način da se u slučaju izlijevanja ili rasipanja tekućeg otpada spriječi da otpad dospije u okoliš ili sustav javne odvodnje otpadnih voda;

Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja tekućeg otpad i otpada koji sadrži tekućine mora biti opremljeno sekundarnim spremnikom kapaciteta od najmanje 110 posto kapaciteta najvećeg primarnog spremnika koji se nalazi na slijevnoj površini tog sekundarnog spremnika, odnosno 25 posto kapaciteta svih primarnih spremnika na istoj slijevnoj površini, a odvodi tekućine sa slijevne površine skladišta, ukoliko postoje, moraju biti povezani s nepropusnim kolektorom do spremnika za obradu otpadne vode;

Tekući otpad nepodudarnih kemijskih svojstava (npr. otpadne lužine i kiseline, oksidansi, zapaljive kemikalije i dr.) ne smije se skladištiti jedan pokraj drugoga ili jedan iznad drugoga već se isti mora skladištiti u odvojenim prostorijama ili u istoj prostoriji ali u prostorima razdvojenim barijerom koja u slučaju istovremenog izlijevanja ili rasipanja sprečava kemijske reakcije; Tehnološki proces skladištenja otpada koji ima svojstvo H1, H2, H3-A,¬ H3-B i/ili H12 mora se obavljati u zatvorenom skladištu i odvojeno od drugog otpada;

Ako tehnološki proces skladištenja otpada uključuje skladištenje plinovitog otpada, skladište u kojem se obavlja takav tehnološki proces mora biti opremljeno primarnim spremnicima koji se mogu hermetički zatvoriti i koji udovoljavaju posebnim propisima kojima se uređuje oprema pod tlakom;

Ako tehnološki proces skladištenja otpada uključuje samo skladištenje krutog otpada, skladište u kojem se obavlja takav tehnološki proces ne mora biti opremljeno primarnim spremnicima već se takav otpad može skladištiti u rasutom stanju, ako se elaboratom iznesu i obrazlože razlozi koji opravdavaju obavljanje takvog tehnološkog procesa skladištenja bez upotrebe spremnika, odnosno ako je to propisano posebnim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada;

Mora biti opremljeno odgovarajućom vagom;

Mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom;

Na glavnom ulazu u Reciklažno dvorište mora biti istaknuta oznaka koja mora sadržavati sljedeće podatke:

RECIKLAŽNO DVORIŠTE

SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA ILI OBRTA

BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA

RADNO VRIJEME

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je osigurati da je izvan radnog vremena reciklažnog dvorišta onemogućen pristup neovlaštenim osobama na lokaciju reciklažnog dvorišta i pristup otpadu;

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je osobi koja radi u reciklažnom dvorištu osigurati pisane i ovjerene upute o postupanju u vezi:

zaprimanja otpada, uključujući i provjeru vrste otpada,

vaganje i utvrđivanje prava korisnika na besplatno korištenje usluga reciklažnog dvorišta, provjere funkcionalnih svojstava pojedinih spremnika,

čišćenja i uklanjanja rasutog i/ili razlivenog otpada, odnosno otpada kojeg nije dopušteno zaprimiti u reciklažnom dvorištu, postupanja u slučaju izvanrednih događaja.

Osoba koja zaprima otpad u reciklažnom dvorištu dužna je razvrstati zaprimljeni otpad odvojeno po vrsti, svojstvu i agregatnom stanju u odgovarajućim spremnicima;

Reciklažno dvorište mora se upisati u očevidnik reciklažnih dvorišta, te očevidnik trgovaca otpadom ako obavlja djelatnost trgovanja otpadom;

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je gospodariti posebnim kategorijama otpada sukladno posebnim propisima koji uređuju gospodarenje posebnom kategorijom otpada;

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je sakupljeni otpad predati osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada, osim ako se radi o posebnoj kategoriji otpada sa kojom mora postupati sukladno posebnim propisom kojom se uređuje gospodarenje tom posebnom kategorijom otpada;

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati otpad propisan Dodatkom III Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 23/14) i otpad propisan posebnim propisom koji uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Slika 8.5.1. Primjer reciklažnog dvorišta

Slika 8.5.2. Položaj budućek reciklažmog dvorišta u naselju Popovac, k.č.br. 290/1 k.o. Popovac

8.6. GLOMAZNI KOMUNALNI OTPAD

Glomazni komunalni otpad za mještane Općine Popovac prikuplja Baranjska čistoća d.o.o. prema prema pozivu.

Naputkom o glomaznom otpadu (NN90/15) je definiran glomazni otpad. Popis vrsta predmeta koji se smatraju krupnim (glomaznim) otpadom i koji se mogu kategorizirati ključnim brojem 20 03 07 propisan Dodatkom Naputka o glomaznom otpadu:

- kupaonska oprema (kada, umivaonik, ogledalo, slavina za vodu, stalak za ručnike,...)
- namještaj (ormar, stol, polica, stolac, zidni sat,..)
- stvari za djecu (stolica i hodalica za dijete, dječja kolica, auto sjedalica,...)
- podne obloge (tepih, laminat, linoleum, parket,..)
- kuhinjska oprema (sudoper, šank, radna površina)
- vrtna oprema (vrtni namještaj, posude za cvijeće, ljuljačka, suncobran,...)
- ostali glomazni otpad (rolete, tende, vrata, prozor, dekorativni predmeti većih dimenzija, radijator, sprave za vježbanje.

9. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Općina Popovac je dužna osigurati provedbu mjera gospodarenja otpadom na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada.

Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje jedne ili više obveza za gospodarenje otpadom.

Trošak sakupljanja i odvoza miješanog komunalnog otpada plaćaju stanovnici općine Popovac. Posude za bio otpad će se nabaviti ovisno o izgradnji centra za gospodarenja otpadom ili kompostane.

Vrsta ulaganja	Iznos
Edukativne akcije	15.000,00
Zeleni otoci (4 lokacije)	21.680,00
Kante za razvrstani otpad za	255.360,00
domaćinstva	
Posude za bio – otpad	
Posude za kompostiranje	
Reciklažno dvorište	

^{**} Ciiene su izražene bez PDV-a.

U prethodnoj tabeli nije naveden trošak uspostave reciklažnog dvorišta na području općine Popovac, isto tako i trošak posuda za bio – otpad i posuda za kompostiranje koje nisu navedene u proračunskoj 2016.g. Određivanje cijene uspostave reciklažnog dvorišta je kompleksno i ovisi o nebrojenom broju parametara (vlasništvo zemljišta, karakteristike lokacije, izabrane tehnologije privremenog skladištenja otpada te tržišni uvjeti – cijene projektne dokumentacije, cijena izgradnje i cijena opreme). Svrha Plana gospodarenja otpadom jest definiranje zakonskih obaveza pojedinog subjekta te određivanje terminskog plana ispunjavanja navedenih obaveza. Cijena uspostave reciklažnog dvorišta će se odrediti posebnim elaboratima. Izvori financiranja potrebnih aktivnosti za uspostavu održivog sustava gospodarenja otpadom na području Općine Popovac: sufinanciranje od Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitosti i općinski proračun. Drugi izvori su: krediti, koncesije, donacije i fondovi EU-

a

11. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Objekti/oprema						
Izgradnja reciklažnog dvorišta i opremanje	x	x	x			
Izrada dokumentacije	х	х	х			
Komposteri		x				
Sanacija divljih odlagališta otpada			x	x	x	x
Edukacija	х	x	x	х	x	х

NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA:

OPĆINA POPOVAC,

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST